

Cape Archives, Private Bag X9025, Cape Town 8000

VC 104

1758

**Een generale Beschrijving van de Colonie de Kaap de Goede Hoop
Volume I, pp. 56-57**

[56]

12. Groote Middel en Kleine Roggeveld leggen langs de kruin eener berg, welken werkelijke zijde, ten naasten bij perpendicular uit de Karoo velden oprijst, ter hoogte van twee of drie honderd voeten boven de oppervlakte van het Bokkeveld; gelijk dit laatste, zo is ook de grond van Roggeveld zeer oneffen, welke oneffenheden zuidwaards trekkende, tot hooge ruggen opklimmen, welke gemeenschap hebben met die groote schakel in de algemeene beschrijving van de Colonie gemeld, onder den naam van het Nieuwe Velds gebergte. De groote verhevendheid van het Roggeveld maakt het voor de inwoonderen noodzakelijk om den kruin voor drie of vier maanden in het jaar te verlaten, gedurende welke tijd dezelve meestal onder de sneeuw begraven leyd en als dan met hun vee nederwaards naar de Karoovelden te trekken. Dit gedeelte des lands is van weinig waarde voor de cultuur van koorn, maar brengt zeer goede runderen en schapen op - de eersten worden gerekend de sterkste en de beste soort te zijn, in de geheele colonie. De inwoonderen worden zeer dikwils ontmoet door de Bosjesmans, welkers land aan het Roggeveld ten oosten grensd, en het koorn en gras wordt dikwils door de springhasen [hanen?] afgevreeten, welke zoms in ongelooflijke zwermen die streeken bezoeken.

Wild is zeer schaars op de top dezer berg,

[57]

ter nauwernood ontmoet men er een wilde vogel of beest - men zegt egter dat dezelve zig in overvloed onthouden in de vlaktens ten oosten leggende, waar door verscheidene rivieren hunnen weg banen, naar de Groote of Orangerivier. **Onder anderen is de Witte Rhinoceros overvloediglijk in, en waarschijnlijk eigenaardig aan, dit gedeelte van het land. Dezelve verschilt in niets van de gemeene tweehoornige afrikaansche Rhinoceros, als alleen in groote, waar in het dezelve aanmerkelijk overtreft en in de dunheid en buigzaamheid van het vel.** Elands, springbokken, quachas, hartebeesten zijn menigvuldig in deeze velden te vinden.

[gehele tekst over Roggeveld]

Berlin Staat Libr.
MSI Geom. Fol. 892
0,105m. 2 vol.

DEPARTMENT OF ARTS, CULTURE, SCIENCE AND TECHNOLOGY • LEFAPHA LA BOKGABO, SETSO, SAENSE LE THEKENOLOJI
UMNYANGO WEZOBUCIKO, AMASIKO, ISAYENSI NEZOBUCHWEPHESHE • DEPARTEMENT VAN KUNS, KULTUUR, WETENSKAP EN TEGNOLOGIE

NATIONAL ARCHIVES OF SOUTH AFRICA
NASIONALE ARGIEF VAN SUID-AFRIKA
DIAKHAEFE TŠA BOSETŠHABA TŠA AFRIKA BORWA
INQOLOBANE YOKUGCINA AMAGUGU KAZWELONKE ENINGIZIMU AFRIKA

Navrae :
Enquiries: SB George

Verw:
Ref : C 16/2/5

Tel: 021-4624050

Faks:
Fax : 021-452960

Privaatsak
Private Bag X9025
KAAPSTAD
CAPE TOWN
8000

18 MAY 1998

Dr LC Rookmaaker
PO Box 381
BEDFORDVIEW
2008

Dear Dr Rookmaaker

I write in response to your enquiry received on 30 April 1998, regarding copies of a manuscript referring to the rhinoceros in the Southern part of Africa.

The applicable reference was traced in the volume mentioned in your enquiry, "Een Generale Beschrijving van de Colonie de Kaap de Goede Hoop", volume 1, pp 56-57 which forms part of the Verbatim Copies Collection housed in this repository (VC 104).

I enclose complimentary photocopies of the relevant pages which I trust you will find of value.

Yours faithfully

1 *PG Hogg*

HEAD: CAPE TOWN ARCHIVES REPOSITORY

12. Groote Middel en Kleine Roggeveld liggen langs de kruin eener berg, welken westelyke zijde ten naauwen bij perpendicularer mit de Karoovelden oprijst, ter hoogte van twee of drie honderd voeten boven de oppervlakte van het Bokkerveld; gelyk dit laatste, is ^{to. v. d.} de grond van Roggeveld zeer oneffen, welke oneffenheden noordwaarts ~~to. v. d.~~ reiden, tot hooge ruggen opklimmen, welke gemeenschap hebben, met die groote Schakel in de algemeene beschrijving van de Colonie genoemd, onder den naam van het Middel en Kleine gebergte - de groote verhevenheid van het Roggeveld maakt het voor de Inwoonders van de Lakelike om den kruin voor ~~de~~ of hier maar den en het jaar te verlaten, gedomende welke tijd, deselve meestal onder de sneeuw begraven liegt, en als dan met hun Vee nederswaarts naar de Karoovelden te trekken. Dit gedeelte des Lands is van weinig waarde voor de Cultuur van Koom; maar Geringe zeer goede Runderen en Schapen op - de eerden worden gerekend de Sterkste en de beste kooft te zijn, in de gehele Colonie. De inwoonders, worden zeer dikwils ontmoet door de Boesmans, welkers land aan het Roggeveld ten oosten grenst, en het koom en gras wordt dikwils door Springhamen op gevoeten, welke Loms in ongelooflyke Luseranen, die Stricken bezoeken.

Welders ~~de~~ Top dezer Berg,
ter

ter nauwernood ontmoet men er een Wilde
 Vogel of beest. — Men zegt ook dat dezelfde
 Lig in Oewlow onthouden in de Blakken ten
 vosten leggende, waar door verscheidene rivie-
 ren, kunnen weg banen, waar de Groote of
 Orange rivier. onder anderen is de Witte
 Rhinoceros oewloediglyk in, en waarschijnlijk
 eigenaartig aan, het gedulte van het land.
 — dezelve verschilt in niets van de gemeene
 twee hoornige Africaansche Rhinoceros, als
 alleen in groote ^{waar is het dier} ~~grootte~~ karnemelklyk oetrukt
 en in de dunheid, en buigzaamheid van het
 vel. Stads, springbokken, Quasha, & Tan-
 tebesten zyn menigvuldig in deze velden,
 te vinden.

13. Widwe Veld en de Ghoep zyn een
 vervolg van de Roggeveld, en vereenigen zyn
 met de rivier van dien zelfden naam ^(de wijdte Nieuwe) in
 Graaf Reinet. Deze rivier is nu on-
 langz geabandouert met hoofde van de me-
 nigvuldige invallen van de Boesmans,
 Kottenotten.

14. Warme Bokkaveld en Koude Bokkaveld
 op Friesland ligt ten oosten van de Kaap
 agter de grote Schakel Bogen, en bestaat uit
 vruchtbare weiden door hooge bergpunten,
 en tuggen omringeld, welke uit de grote
 Keeten uit springen. Het zelve is overal wel
 van water voorzien, en kon, door behoorlyke

behandling